

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I FALUN
Ann-Louise Jonsson

DOM
2019-02-22
Meddelad i Falun

Mål nr
259-19

Sida 1 (6)

SÖKANDE

One Nordic AB, 556075-7287

Ombud: Advokaten Helena Strömbäck Karlsson
Advokat Helena Strömbeck Karlsson
Malmöhusvägen 1
211 18 Malmö

MOTPART

Trafikverket
781 89 Borlänge

SAKEN

Upphandling

KONKURRENSVERKET	
2019-02-22	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning av avbrytandebeslutet.

Dok.Id 243552

Postadress Box 45 S-791 21 Falun	Besöksadress Kullen 4	Telefon 023-383 00 00 E-post: forvaltningsrattenifalun@dom.se www.forvaltningsrattenifalun.domstol.se	Telefax 023-383 00 80	Expeditionstid måndag–fredag 08:00–12:00 13:00–16:00
---	---------------------------------	--	---------------------------------	--

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Trafikverket genomför, inom ramen för projekt Västlänken, en upphandling avseende tele och säkerhetstekniska installationer under byggskedet (CTM id: 167548). Upphandlingen genomförs genom ett öppet förfarande enligt lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna (LUF). Trafikverket meddelade den 8 maj 2018 att Site Service AB (Site) antagits som leverantör. Sedan One Nordic AB ansökt om överprövning, beslutade förvaltningsrätten den 12 oktober 2018 att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse gjorts på sådant sätt att en ny anbudsutvärdering genomförs i vilken anbudet från Site inte får beaktas (mål nr 2250-18). Domen har vunnit laga kraft. Trafikverket beslutade den 9 januari 2019 att avbryta upphandlingen. Som skäl för beslutet angavs följande. Förvaltningsrätten har i sin dom i mål nr 2250-18 beslutat att upphandlingen ska rättas eftersom Sites anbud inte uppfyller ställda krav i upphandlingen. De kvarstående anbuden från One Nordic AB (One Nordic) och Midroc Electro AB (Midroc) uppfyller inte heller ska-kraven i upphandlingen och överstiger dessutom såväl Trafikverkets egenkalkyl som Trafikverkets budget.

One Nordic ansöker om överprövning av avbrytandebeslutet och yrkar att beslutet ogiltigförklaras och upphävs. One Nordic anför till stöd för sin talan i korthet följande. Det saknas sakligt godtagbara skäl för avbrytandebeslutet. One Nordics anbud uppfyller samtliga obligatoriska krav i upphandlingen och placerades efter Sites anbud som tvåa i utvärderingen. Bolaget skulle därmed ha tilldelats kontraktet. Trafikverket har självt kvalificerat och utvärderat anbudet och vad då bedömt att det uppfyller samtliga obligatoriska krav. Trafikverket är därför förhindrat att återopa bristande kravuppfyllelse hos One Nordic som grund för avbrytandet. Både One Nordic och Midroc har lämnat snarlika anbudspriser, vilket visar att anbudspriserna är marknadsmässiga. Trafikverkets påstådda egenkalkyl är, liksom Sites anbud, orimligt låg. Ett avbrytande på grund av överskriden budget förutsätter att

den upphandlande enheten har informerat om den aktuella budgetramen, vilket helt saknas i upphandlingsunderlaget. Endast den omständigheten att anbudspriserna anses vara för höga i förhållande till vad Trafikverket hade förväntat sig är inte ett sakligt godtagbart skäl att avbryta upphandlingen.

Trafikverket bestrider bifall till ansökan.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Rättsliga utgångspunkter för prövningen

En upphandlande enhet har enligt EU-domstolens praxis ingen skyldighet att fullfölja en påbörjad upphandling. Ett beslut att avbryta en upphandling måste dock vila på sakligt godtagbara skäl, det får inte vara godtyckligt och det måste följa de grundläggande bestämmelserna i fördraget (RÅ 2009 ref. 43). Det är den upphandlande enheten som har att visa att det förelegat sakligt godtagbara skäl.

Bland skäl som i praxis har ansetts vara sakligt godtagbara kan bl.a. nämnas omständigheten att endast ett anbud återstår, dvs. bristande konkurrens (jfr C-27/98, Fracasso och Leitschutz samt RÅ 2008 ref. 35), att en upphandlande enhet efter att ha bedömt anbuden inser att den med hänsyn till innehållet i upphandlingsdokumenten inte har möjlighet att välja det bästa anbudet (jfr C-244/02, Kauppatalo Hansel) och att anbuden överstiger upphandlande enhets budget (jfr RÅ 2009 ref. 43).

Vad parterna anför

One Nordic framför bl.a. följande. I upphandlingen inkom anbud från Site, Midroc och One Nordic. One Nordics anbud uppfyller samtliga obligatoriska krav i upphandlingen. Trafikverket, som självt har kvalificerat och utvärderat One Nordics anbud, är förhindrat att åberopa bristande kravuppfyllelse som grund för avbrytandet. Sites anbud uppgår till 85 miljoner kr,

One Nordics till 148 miljoner kr och Midrocs anbud till 159 miljoner kr. Både One Nordic och Midroc har lämnat snarlika anbudspriser, vilket visar att anbudspriserna är marknadsmässiga. Fasta kostnader för material enligt kravställd funktion, tillgänglighet under projektets hela livslängd samt hjälpmedel uppgår till ca 55 miljoner kr. De fasta kostnaderna för uppfyllande av krav på beredskap, projektering och utveckling samt tillkommande timmar uppgår till minst 16 miljoner kr. Utöver de fasta kostnaderna tillkommer kostnader för bl.a. resor, traktamente, lokalt lager, lagermaterial, installation och idrifttagning. Även daglig drift för montör och ingenjör för att bistå byggentreprenör med support i olika typer av frågor liksom service och underhållsorganisation under ca 10 års tid medför kostnader. Totala kostnader för fasta och övriga poster måste under alla omständigheter uppgå till minst 120 miljoner kr, vilket innebär att Trafikverkets påstådda egenkalkyl är orimligt låg och att Sites anbudspris är orimligt lågt, vilket sannolikt beror på att det anbudet inte uppfyller de obligatoriska kvalitetskraven. One Nordic verkar på en marknad med hög konkurrens där vinstmarginalerna i genomsnitt ligger mellan 1 – 4 %. Ett avbrytande på den grunden att anbudspriserna är högre än vad den upphandlande enhetens budget tillåter förutsätter att anbudsgivare och potentiella anbudsgivare informeras om aktuella budgetramar. Nu aktuellt upphandlingsunderlag saknar emellertid helt uppgift om Trafikverkets egenkalkyl och budget och Trafikverket har inte heller presenterat eller preciserat något underlag för sitt påstående om att One Nordics och Midrocs anbud överskrider verkets egenkalkyl och budget. Endast den omständigheten att anbudspriserna anses vara för höga i förhållande till vad Trafikverket hade förväntat sig är inte ett sakligt godtagbart skäl att avbryta upphandlingen.

Trafikverket anför i huvudsak följande. Trafikverket har agerat felaktigt då man inte förkastat samtliga tre anbudsgivares anbud vid kvalificeringen eftersom alla anbud hade brister i förhållande till ska-kraven. De brister som medför att One Nordics anbud inte uppfyller kraven är att antalet ”taggar”

avseende Referensinstallation I – IV inte uppfyller kravet om 500 taggar i enlighet med AFB.522. Beträffande Referensuppdrag – Service & Support E.ON. Elnät uppfylls inte kravet i AFB.522 på att ange hur många år/månader som kan tillgodoräknas. Bortsett från att One Nordic, liksom övriga anbudsgivare, inte uppfyller samtliga obligatoriska krav föreligger ytterligare en saklig grund för att avbryta upphandlingen, nämligen att One Nordic och Midrocs anbud vida överstiger Trafikverkets egenkalkyl och budget. Trafikverkets egenkalkyl för de aktuella arbetena är 86 – 105 miljoner kr, med en osäkerhet om +/- 10 procent. Budgeten för entreprenaden är i överensstämmelse med denna egenkalkyl. Trafikverket är mycket kvalificerat att ta fram en korrekt egenkalkyl. Konkurrensen i Sverige för aktuella arbeten är högst begränsad, vilket medför att priserna ofta blir orimligt höga i förhållande till kostnaderna för entreprenadens genomförande. Site, som är ett norskt bolag, lämnade ett anbud som speglar vad som vore ett rimligt pris på en marknad med bättre konkurrens, medan anbuderna från One Nordic och Midroc speglar en oligopolsituation där de få aktörerna väljer att lägga anbud som inte tär på de orimligt stora vinstmarginalerna.

Förvaltningsrättens bedömning

I rättspraxis är det klarlagt att en upphandlande enhets befogenhet att avstå från att fullfölja en upphandling inte är förbehållet undantagsfall eller då det finns tungt vägande skäl. Utgångspunkten måste vara att en upphandlande enhet har rätt att själv avgöra när det finns förutsättningar för att inleda en upphandling och när en inledd upphandling behöver avbrytas, även om möjligheten att avbryta en upphandling är begränsad på sätt som redogjorts för ovan.

Trafikverket har som skäl för beslutet att avbryta upphandlingen bl.a. uppgett att budgeten för den nu upphandlade entreprenaden, vilken överensstämmer med Trafikverkets egenkalkyl för arbetena, uppgår till 86 – 105

miljoner kr med en viss felmarginal. Det har enligt förvaltningsrättens mening inte framkommit skäl att ifrågasätta att det är de ekonomiska ramar som Trafikverket har att förhålla sig till. Förvaltningsrätten finner vidare att det inte kan krävas att budget och prisramar på förhand är kända för anbudsgivarna och att möjligheten att avbryta en upphandling skulle vara avhängig av att upphandlingsdokumenten innehåller ett förbehåll om att detta kan komma att ske eller att upphandlingsdokumenten innehåller uppgifter om budget och andra kostnads kalkyleringar som en upphandlande enhet har tagit fram inför ett inköp. I målet är klarlagt att One Nordics och Midrocs offererade anbudssummor uppgår till ca 148 miljoner kr respektive 158 miljoner kr, vilket innebär att båda anbuden överstiger projektets budget med i vart fall ca 30 miljoner kr. I förevarande fall, där för övrigt upphandlingen genomförs som ett öppet förfarande med lägsta pris som grund för utvärdering, är Trafikverket således av ekonomiska skäl förhindrat att tilldela kontraktet till såväl One Nordic som Midroc. Enligt förvaltningsrättens bedömning har Trafikverket i den uppkomna situationen haft sakligt godtagbart skäl att avbryta sin upphandling, oavsett om One Nordics anbud skulle anses uppfylla samtliga ställda krav i upphandlingen. Det har enligt förvaltningsrättens mening inte heller framkommit att de grundläggande principerna i unionsrätten skulle ha åsidosatts genom beslutet. One Nordics ansökan om överprövning av avbrytande beslutet ska därför avslås.

Hur man överklagar, se bilaga (FR-05).

Eva Karlsson Helghe
rådman

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.